

ØSTERGADE

Historie.

I den sidste halvdel af 1930-erne blev planerne for en omfattende regulering af den stærkt trafikerede Østergade lagt fast. Som det første blev Chr. 8. Vej ført tværs over Østergade med retning mod Alderslyst. Det bevirkede, at det gamle, hæderkronede Hotel Silkeborg blev nedrevet. Hotellet havde indtil da dannet point-de-vue for Chr. 8. Vej mod Østergade.

Herfter var planen, at hele den sydlige side af Østergade skulle bortsaneres. Det satte besættelsen i 1940-45 dog en stopper for, og først i 1951-52 blev saneringen gennemført, og det store 'Østerport-byggeri' fuldendt 1952-54.

De oprindelige kommunale arkivalier, som vedrører de bortsanerede ejendomme Østergade 2-24, lige numre, befinder sig nu på Lokalhistorisk Arkiv (LA), hvor de er registreret som følger:

Østergade 2 // LA, KTP 692

- 4A // - - 693
- 4B // - - 694
- 6 // - - 695
- 8 // - - 696
- 10 // - - 697
- 12 // - - 698
- 14 // - - 699
- 16 // - - 700
- 18 // - - 701
- 20 // - - 702
- 22 // - - 703
- 24 // - - 705

1-3

Tekstilfabrikken Silkeborg – 'Søjlehuset'.

- # hm.
- 1929-69 *Henning Helger; K.P. Kristjansen; Hans Chr. Rasmussen // vedr. flere ny-, til- og ombyggn., især i forb. m. forhuset mod Østergade // 4 blå- og 6 lustryk. LA, KTP 691.*
- 1974 *f. Tekstilfabrikken Silkeborg og Silkeborg kommune. Al eksist. byggeri på den forreste del af grunden nedrives // # tegn.mat. f. Silkeborg kommune.*
- 1975-76 **Knud Sørensen & Ejner Olesen // opførelse af butiks- og kontor-ejendom i 3 etager // 25 lustryk.**
- 1997/98 **f. samme.** Arkitekthuset i Silkeborg // udv. af butik i stueetagen, incl. facadeændring // 5 lustryk.
f. samme, udlejet til 'Søjlehusets Læderhandel'.

2-10

'Østerport', afsnit 'b'.

Hele Østerport-komplekset er opført i fire byggeafsnit, 'a' – 'd'; 'a', placeret mod Torvet og 'd' (den gamle rutebilstation) mod kirken, er begge opført 1938-40. Vedr. afsnit 'c', se nedenfor. Jf. byggekort for hele komplekset under Torvet 12-14.

1952-54 Knud Sørensen // butik-, kontor- og beboelsesejendom i 4 etager m. kælder og udnyttet tagetage // 5 lustryk. f. 'Ejendomsselskabet Østerport II A/S'.

5(A)

Købmand Olaf Nors – Isenkræmmer Th. Knap.**Ejerforhold.**

1852-66 Anton Knud Rasmussen, købmand.

1866-84 A. Larsen, isenkræmmer.

1884-95 J. Paulsen, købmand.

1895-1910 Jes Klindt, købmand.

1910-31 Olaf Nors, købmand.

1931-32 Fir. Rydahl Petersen og Jørgensen.

1932- C. Rydahl Petersen, isenkræmmer.

- # hm.

1862 Iflg. Bygningsstamkort // opførelse af for- og sidehus// # hm. f. købmand Anton Knud Rasmussen.

i 1918 Iflg. Byggekort, 1918 // eksist. butik- og beboelsesejendom i 2 etager som forhus mod Østergade, samt sidehuse i hhv. 1 og 2 etager // # tegn.mat.

tilh. købmand Olaf Nors.

1928/29 Edv. Jensen // påbygn. af en etage til sidehuset t.v. ('d' på byggekort, 1918) og opførelse af lagerbygn. i en etage som sidehus på grunden ('h' på byggekort, 1918) // 7 lustryk.

f. samme.

1958 Den bagerste del af grunden udskilles som matr.nr. 47a, Østergade 5B.

1959 Niels H. Nielsen // ombyg. af butiklokaler mod Østergade // 3 lustryk. f. isenkræmmer Th. Knap.

1962 Niels H. Nielsen // opførelse af tilbygn. i 2 etager til forhuset mod gården (del af 'a' på byggekort, 1964) // 4 lustryk.

f. samme.

1964-65 Niels H. Nielsen // om- og tilbygn. af forretningslokaler i 2 etager til forhuset i gården// 10 lustryk.

f. samme.

1972 A/S Akryma af 1968 // opsætning af facadebeklædning (aluminiumspaneler) på, samt en fast baldakin over butiksfacaden // lustryk.

f. samme.

5B

Købmand Olaf Nors – Isenkræmmer C. Rydahl Petersen.**Vedr. ejerforhold indtil 1958, se Østergade 5A.**

- # hm.
- 1908** Hv. // opførelse af lagerbyggn. i 2 etager som sidehus i skel mod nr. 7//
usign. pennetegn.
f. købmand Jes Klindt.
- 1918 Edv. Jensen // opførelse af lagerbyggn. i en etage i skel mod nr. 3 //
blåtryk.
f. isenkræmmer Olaf Nors. Nedrevet.
- 1958** Grundstykket udskilles fra matr.nr 47 som nr. 47a. Jf. Østergade 5A,
det nuv. matr.nr. 47B, og byggekortet her.
- 1958** Knud Sørensen // delvis nedrivn. og ombyggn. af eksist. baghus i forb.m.
opførelse af ny lager- og kontorbyggn. i 2 etager (jf. bygge-
kort, 1958) // 2 lustryk.
f. isenkræmmer C. Rydahl Petersen.

7

Distriktslæge F.C. Lund – Ingeniør Fr. Chr. Schou.**Ejerforhold.**

- 1852-80 *Anton Knud Rasmussen, købmand.*
- 1880-1933 *F.C. Lund, distriktslæge.*
- 1933- *Frederik Chr. Schou, ingeniør.*

- # hm.
- 1900** **Iflg. Bygningsstamkort // butik-(?) og beboelsesbyggn. i 2 etager
som forhus // # hm.
f. distriktslæge F.C. Lund.**
- 1916 C. Jensen // indretn. af automobilgarage i sidehus (muligvis 'e' på
byggekort, 1945) // blåtryk.
f. samme.
- 1933** Knud Sørensen // ombyggn. af forhusets stueetage, incl. facadeændring //
lustryk.
f. ingeniør Fr. Chr. Schou.
- 1934** Knud Sørensen // opførelse af værkstedsbyggn. i 2 etager som sidehus
('b' på byggekort, 1945) // lustryk.
f. samme.
- 1938** Knud Sørensen // opførelse af værkstedsbyggn. i én etage som baghus
('c' på byggekort, 1945) // lustryk.
f. samme.
- 1939** Knud Sørensen // tilbygn. af bogtrykkeri i 2 etager ('d' på byggekort,
1945) til og bag den eksist. værkstedsbyggn. ('e' på bygge-
1945) // lustryk.
f. samme.
- 1941/42** Tage Aaboe Christensen // tilbygn. af butik- og værkstedsbyggn i 2 etager
til den eksist. værkstedsbyggn. ('b' på byggekort, 1945) //
lustryk.
f. samme.

- 1945** Max Pape // tilbygn. af en etage til forhuset i forb.m. ombygning af dette, samt opførelse af tilbygn. hertil i 2 etager mod gården ('f' på byggekort, 1945) // 2 lustryk, incl. opmålingstegn. – *Tegn.mat. er mangelfuldt hvad angår etagetilbygning. For rigtigheden af denne, jf. dog byggekortet (LKJ).*
- f. samme.
- 1946** Knud Sørensen // tilbygn. i 2 etager ('g' på byggekort, 1945) til den eksist. værkstedsbygning. ('b' på byggekort, 1945) // lustryk.
- f. samme.
- 1946** Tage Aaboe Christensen // nedrivning af lagerbygning. ('e' på byggekort, 1945) og opførelse af ny værkstedsbygning. m.m. i 2 etager ('h' på byggekort, 1945) // lustryk.
- 1962** Knud Sørensen & Ejner Olesen // tilbygn. af en etage til eksist. værkstedsbygning. ('c' (?) på byggekort, 1945) // lustryk.
- f. samme.
- 1963 Niels H. Nielsen // indretning af loftsværelser i forhuset // lustryk.
- f. samme.
- 1979 Alusol A/S, Virklund // opsætning af baldakin på butiksfacade // lustryk.
- f. Husqvarna Symaskiner som lejer.
- 1980 ABRIFA Aps, Them // opsætning af baldakin på butiksfacade // 2 lustryk.
- f. Midtjydsk Cykellager I/S som lejer.
- 1987** Nielsen & Nielsens tegnestue // ombygning af forhusets tagetage til beboelse og kontorer // 3 lustryk.
- f. Chr. Schou.

9

Silkeborg Afholdshotel – H. Reimar Nielsen A/S.Hj. Østergade – Godthåbsvej.

- # hm.
- 1884** Antor Rosen // opførelse af hotelbyggeri m. restaurant og mødesal m.v. // # hm.
- f. *Silkeborg Afholdsforening. Nedrevet. (LKJ).*
- 1888-1948 Edv. Jensen; Knud Sørensen m.fl. // vedr. flere ny-, til- og ombygning. // 1 blyants- og 1 pennetegn., samt 6 lustryk. LA, KTP 706.
- f. flere ejere.
- 1976-77 Knud Sørensen & Ejner Olesen // al eksist. byggeri på grunden nedrives // lustryk.
- f. H. Reimar Nielsen A/S.
- 1977-79** Knud Sørensen & Ejner Olesen // opførelse af kontor- og forretningsjendom i 3 etager m. kælder og udnyttet tagetage // 28 lustryk.
- f. samme.
- 1990** Ejner Olesen // indretning af supermarked ('Netto') i underetagen mod rådhuset // 2 lustryk.
- f. samme.
- 1997** Årstiderne Arkitekter A/S // ombygning af tagetagen, samt fornyelse af tagkonstruktionen // 14 lustryk.
- f. samme.

11 Registreret og behandlet under Godhåbsvej 2 i Byggesagsarkivet.

12-16 'Østerport', afsnit 'c'.

Hele Østerport-komplekset er opført i fire byggeafsnit, 'a' – 'd', 'a' placeret mod Torvet og 'd' (den gamle rutebilstation) mod kirken er begge opført 1938-40. Vedr. afsnit 'b', se ovenfor. Jf. byggekort for hele komplekset under Torvet 12-14.

1954-55 **Knud Sørensen // butik-, kontor- og beboelsesejendom i 4 etager m. kælder og udnyttet tagetage // 6 lysterik. f. 'Ejendomsselskabet Østerport III A/S'.**

13 Købmand L.C. Lauritzen.

Indtil o. 1925 udgjorde Østergade 11 og 13 ét sammenhængende grundstykke, matr.nr. 44. Den meget store hjørnegrund strakte sig bagud helt ned til den dav. Viborgvej mod Langsøen og var opfyldt af meget forskelligartet byggeri, for en del lejet ud, men for hovedpartens vedkommende optaget af L.C. Lauritzens store og mangesidige købmandsforretning.

Ejerforhold.

1852-73 Carl Laurits Schellerup.

1873-1901 N. Hansen, købmand.

1901-15 Den Katolsk-Apostolske Menighed.

1915- L.C. Lauritzen, købmand, grosserer.

- # hm.

1901-25 Fl. hv.// opførelse af adskillige nyttebygn. af forsk. art på den store grund, dengang omfattende både nr. 11 og 13 // div. breve og penne tegninger.

f. flere som ejere og lejere, men fortrinsvis f. købmd. L.C. Lauritzen.
o. 1925 Det opr. matr.nr. 44 opdeles i nr. 44b og 44a, hhv. Østerg. 11 og 13. f. grosserer L.C. Lauritzen.

1937/38 Al eksist. byggeri på grunden, matr.nr. 44a, nedrives // # tegn.mat. f. samme.

1938/40 **Knud Sørensen // opførelse af butik- og beboelsesejendom i 4 etager m. udnyttet tagetage som forhus og lagerbygn. i 2 etager m. udnyttet tagetage som sidehus // 3 lysterik.**

f. L.C. Lauritzen A/S.

1945 Knud Sørensen // tilbygn. af bindingsværksetage til lagerbygn.// lysterik. f. samme v. Harald Lauritzen.

1948 Knud Sørensen // opførelse af tilbygn. i 2 etager til den eksist. lagerbygn. // 2 lysterik.

f. samme.

1961/62 O. Lock-Hansen og Søren Jensen, ing.fa. // opførelse af kornsilo nederst på grunden, det nuv. Godthåbsvej 12 // 10 lysterik. f. samme. Nedrevet.

15 (gmlt.nr.)**Hotel Silkeborg.**

- # hm.
 1846 ? // opførelse af hotelbyggeri // # hm.
 f. gæstgiver N. Schou som forpagter. (LKJ).
 1914-33 C. Jensen; Edv. Jensen; Knud Sørensen // vedr. flere ny-, til- og
 ombyggn. // 6 blå- og 1 lustryk. LA, KTP 708.
 f. flere ejere.
 1938 Al eksist. byggeri på grunden nedrives i forb. m. gennemførelsen af
 Chr. 8. Vej mod Alderslyst // # tegn. mat.
 f. Silkeborg kommune.

15 (nyt nr.)**'Reinhold-Centret'. Farvehandler Reinhold Nielsen.****Hj. Østergade - Chr.8. Vej.**

- # hm.
 1968-69 DAI // opførelse af kontor- og butiksejendom i hhv. 2 etager på hj.
 Østergade-Chr. 8.Vej, og én etage m. høj kælder mod
 Chr. 8. Vej // 12 lustryk.
f. farvehandler Reinhold Nielsen.
 1992 ? // ombyggn. af stueetagen, incl. mindre facadeændring mod Øster-
 gade // 5 usign. lustryk.
 f. Mogens Reinhold.

19 (gmlt.nr.)**H. Reimar Nielsen A/S.**

- # hm.
 1912-64 Søren Andersen, ing.; K.P. Kristjansen; Ejnar Olesen; Max Pape;
 Hans Chr. Rasmussen; Knud Sørensen // vedr. adskillige ny-, til-
 og ombyggn. // 8 blå- og 16 lustryk. LA, KTP 711 og 712.
 f. flere ejere, men især H. Reimar Nielsen A/S.
 1969(?) Al eksist. byggeri nedrevet.

17-19 (nyt nr.)**SHELL tank- og servicestation.****Hj. Østergade – Chr. 8. Vej.****Ejerforhold**

- 1847-75 Staten.
 1875-95 N.C. Strøyberg, fabriksejer.
 1895-1912 enkefru M. Schau.
 1912- P.M. Nielsen, købmand.
 i 1939 A/S Dansk-Engelsk Benzin & Petroleums Co. (Shell).
 - # hm.
 1939 W.J. Hamilton Clausen // udkast til tank- og servicestation //
 4 lustryk. LA, KTP 352.
 f. Dansk-Engelsk Benzin og Petroleums Co. (Shell).

- 1954 Dansk Shell, bygn.afd. // ombyg. af og tilbygn. til den eksist. service-station // # tegn.mat.
f. A/S Dansk Shell.
- 1969/70** **Ove Aabo, ark., Egå // nedrivn. af den eksist. servicestation og opførelse af en ny, omfattende salgsløkkale og smøre- og vaskehaller m.v. // 4 lustryk.**
f. samme.
- 1974** Raundahl & Jørgensen // opførelse af overdækning over påfyldningsplads // 2 lustryk.
f. samme.
- 1981 Dansk Shell, bygn.afd. // modernisering og udv. af overdækning over påfyldningsplads // # tegn.mat.
f. samme.
- 1995/96** Dansk Shell, bygn.afd. // ombyg. af og tilbygn. til butik // 10 lustryk.
f. samme.
- 18-22** **Østerport A/S: Punkthusene.**
Hj. Østergade – Chr. 8. Vej.
- # hm.
- 1992-95** **'Arkitektgruppen i Århus' // opførelse af 3 punkthuse i 5 etager, indeh. 1 butik og 27 lejl. // 22 lustryk.**
f. 'Østerport A/S'.
- 26 (gmlt.nr.)** **Hj. Østergade - Chr. 8. Vej.**
- # hm.
- 1935-68 Arkitektkontoret, Sanatorievej 25; H. Jacobsen, ing.; Jul. Moll; Niels H. Nielsen; Max Pape; E. Svendsen Pedersen// vedr. adskillige ny-, til- og ombyg. // 2 pennetegn. og 11 lustryk. LA, KTP 704.
f. flere ejere.
- 1970 Al eksist. byggeri på grunden nedrives i forb. m. reguleringen m.v. af Chr. 8. Vej // # tegn. mat.
f. Silkeborg kommune.
- 28** **'Dagmarhus'.**
Automobilhandler A.C. Andersen -
Special Smørrebrød – HTH køkkener.
Hj. Østergade – Chr. 8. Vej.
- # hm.
- 1907 Iflg. Byggeanm. // indretn. af "Værksted og Lejligheder" i en eksist. ejendom // # tegn.mat.
f. Chr. Sørensen.
- 1907 C. Jensen // opførelse af smedie i 2 etager // blåtryk. LA, KTP 715.
f. samme.

- 1914 Iflg. brev fra K.P. Kristjansen, udfærdiget f. ejeren, automobilhandler A.C. Andersen, til Silkeborg kommune omtales ejendommen som nedbrændt 22.4.1914.
- 1915/16 K.P. Kristjansen // opførelse af butiks- og beboelsesejendom i 2 etager m. kælder og mansartetaage som hjørnejendom, samt automobilværksted i 2 etager mod Chr. 8. Vej // 3 blåtryk. Se også LA, KTP 715.
f. automobilhandler A.C. Andersen.**
- 1919** Iflg. Byggekort, 1919 // udskillelse af parcellen mod Chr. 8. Vej, indeh. automobilværksted.
f. samme.
- 1966/67** Bygum Clausen & Gunnar Tinning, ark., Århus // ombygning af eksisterende slagterforretning til cafeteria i stueetagen og indretning af kundetoiletter og kontor m.v. på 1. sal; incl. facadeombygning // 5 lystryk.
f. 'Special Smørrebrød', Århus,
- 1978** Hans Skovbo Hansen, ark., Ølgod // ombygning af eksisterende cafeteria til køkkenforretning; incl. facadeændring // 3 lystryk.
f. HTH køkkener, Ølgod.
- 30** **Grosserer P.M. Nielsen – Tømmerhandler O. Klerche Andersen.**
Hj. Østergade – Hovedgårdsvej.
- # hm.
- 1916 C. Jensen // indretning af portindkørsel // blåtryk.
f. vognmand H. Hørdum.
- 1925/26 Hans Chr. Rasmussen // opførelse af beboelsesejendom i 3 etager m. høj kælder og udnyttet tagetaage, samt garage // ét blåtryk (garagen) og ét lystryk (ejendommen)
f. grosserer P.M. Nielsen.**
- 1954 Niels H. Nielsen // opførelse af ny garage // lystryk.
f. tømmerhandler O. Klerche Andersen.
- 1985/86** Bruno Carlsen // tilbygning af overdækket altan på gårdsiden // lystryk.
f. Torsten Søberg.
- 32** **Hj. Østergade – Hovedgårdsvej.**
Registreret og behandlet under Hovedgårdsvej 1 i Byggesagsarkivet.
- 34** **Hj. Østergade – Åhavevej.**
Registreret og behandlet under Hovedgårdsvej 1 i Byggesagsarkivet.
- 36** **'Slusekiosken'.**
Hj. Østergade – Åhavevej.
- 1987 Niels Frithiof Truelsen // nedrivning af eksisterende kioskbbygning // lystryk.
f. Silkeborg kommune.

1987/88 **Niels F. Truelsen // opførelse af ny kioskbygn. // 4 lustryk.
f. samme.**